

TELEGRAFUL ROMAN.

Are Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei arhidieceșane Sibiu, strada Măcelarilor 45.

Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegraful Român”, strada Măcelarilor Nr. 45.
Epistolele nefrancate se refuză. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru fie-care publicare.

Nr. 7047, Bis.

CONCURS.

Pe baza regulamentului seminarial votat în sinodul arhidieceșan din anul 1892 §. 5, și în legătură cu concludul consistorial din 22 Octombrie, 1896. Nr. 7047. B., prin acesta se publică concurs pentru ocuparea unui post de profesor la seminarul arhidieceșan din Sibiu, anume în secțiunea teologică, pe lângă următoarele condițiuni:

1. Dotațiunea anuală împreună cu acest post profesoral este: în starea provizorie, adică până la întărirea alesului, după trei ani de probă, de profesor definitiv: salariu 800 fl., și rețut de cuartir 150 fl., ér după întărirea lui de profesor definitiv: salariu 1000 fl., rețut de cuartir 200 fl., și după cinci ani de serviciu un adaus cuincuenal de 100 fl., care apoi se urcă tot la alți cinci ani câte cu 100 fl., până la suma maximală de 500 fl.

2. La concurs se admit indiviđi ortodoxi români, cari, având examen de maturitate, au absolvat cu succes bun studiile teologice, pe lângă acesta au făcut cu rezultat bun examenul de calificațiune profesoral, după regulamentul sinodului arhidieceșan din anul 1875, în special din studiile principale grupate acolo în §. 7, punct 2, adică: Morala, Pastorală și Omiletică.

3. Suplicele concursuale sunt a se presenta subsemnatului consistoriu până la 15/27 Martiu 1897 inclusive, instruate cu următoarele documente originale:

- atestat de botez;
- testimoniu de maturitate;
- absolutoriu clerical;
- testimoniu de calificațiune profesorală;
- atestat despre aplicarea și serviciile de până acum și despre purtarea morală, eventual și alte documente recomandătoare.

Sibiu, din ședința senatului bi sericesc, ținută la 22 Octombrie, 1896.

Consistoriul arhidieceșan.

Organ pedagogic.

În cei 50 de ani din urmă școlile noastre au luat un avânt îmbucurător, și dacă considerăm greutățile cele multe cu cari ele au avut să lupte, rezultatele școlilor noastre confesionale se pot numi epocale chiar.

Biserica noastră deodată cu era re-deșteptării naționale a înființat lângă episcopia de atunci în anul 1849 o pedagogie cu curs la început de 2 ani, care apoi mai târziu s'a urcat la 3 ani.

În școlă sufletul instrucțiunii trebuie să fie învățătorul.

Conșcui de acest adevăr marele arhieru Șaguna s'a îngrijit de profesori harnici pentru institutul pedagogic și încă prin anii 1858 a trimis pe cei mai buni tineri de atunci în Germania spre a se califica pentru profesură.

Universitatea din Lipsa ne-a dat deci pe cei dintâii profesori bine pregătiți, bine calificați, profesorii acestia au făcut primele manuale de școle, cari și ađi susțin lupta în concertul manualelor celor bune.

Aveam deci profesori calificați, aveam manuale bune, și între împrejurările date școlile noastre și împlineau cu destul succes sublima lor misiune.

Autoritatea bisericească însă vé încordată atențiunea și în altă direcțiune.

Tot mai mult se simția trebuința de un organ pentru învățători, care se țină sémă de progresele științei pedagogice, să le comunice învățătorilor în o formă și limbă pentru ei și ale lor precunoștințe acceptabilă, și astfel în cunoștințele câștigate în institut să și-le îmbogățescă în mod sistematic.

De aici a urmat publicarea „Organului pedagogic” de fericitul Ioan Popescu încă prin anii 1860, care a umplut un gol simțit în literatură noastră pedagogică, și care ca carte didactică se folosește până ađi în institutele noastre pedagogice.

În decursul timpului s'a încercat publicarea de reviste pedagogice în

mai multe locuri, dară acele nu s'au putut susține.

Încercări a făcut fostul profesor de pedagogie Ioan Candrea în colaborare cu pedagogul practic Vasiliu Petri încă prin anii 1875—1876, diferite reuniuni învățătorești, profesorii grupați în jurul pedagogului din Blaș, dară aceste încercări nu au avut lungă durată.

Reuniunile noastre învățătorești în timpul din urmă s'au ocupat din nou cu publicarea unui organ, accentuând necesitatea de a se da în mâna învățătorilor o fôie pedagogică, bine redactată.

Deoarece încercărilor singuraticilor și reuniunilor cruda realitate li s'a opus cu pedeci de tot soiul, autoritatea bisericească a luat afacerea în mâinile sale.

Sinodul nostru arhidieceșan în sesiunea din anii 1895 și 1896 s'a ocupat cu afacerea unei foi pedagogice, și lucrările au ajuns așa de departe, încât dela 1 Ianuarie 1897 fôia pedagogică se va publica ca adaos la diarul nostru „Telegraful Român”.

Fôia va apărea de 2 ori pe lună în mărime câte de o colă, octav mare, și ea va fi redactată de profesorii nostri dela seminarul arhidieceșan.

În chipul acesta e asigurată existența fôiei, redacțiunea e compusă din bărbații cei mai competenți, și astfel îngrijirea bisericeii a delăturat un neajuns, a umplut prin fôia pedagogică un gol, care de mult s'a simțit.

Pe când lucrările aceste s'au făcut la locurile competente asigurând fôiei existența materială, și punându-o în mâinile bărbaților celor mai competenți, diarele din patrie ne surprind cu o scire. Ni se spune, că se face din nou o încercare de a susține în Arad o fôie pedagogică.

Diarul din cestiune se va publica sub patronatul reuniunii învățătorilor gr. or. români din sténga Muréșului, diecesa Aradului, și redacțiunea e pusă în mâinile unui comitet din bărbați de școlă.

Încât acel diaru va susține concurența în cele materiale cu arhidieceșana noastră și în cele spirituale cu profesorii dela institutul pedagogic-teologic, și încât aparițiunea lui e indicată tocmai acuma, când arhidieceșana noastră vine să scôtă pentru învățători un diaru bine redactat, acesta nu o discutăm acuma.

Noi atragem atențiunea publicului nostru asupra lucrărei, pe care cu 1. Ianuarie 1897 o inițiază biserica noastră.

Descompunerea Turciei. Sub titlu acestia vestitul istoriograf magiar Vámbéri Armin, cel cu inventarea valachisărei magiarilor, a ținut într'o reuniune de industriași o prelegere publică în care se nisesce a aréta, că nu religiunea mohamedană, islamul, și caracterul poporului turcesc sunt cauzele decadentei și acum a descompunerii imperiului turcesc, ci cestiunea națională și rămânerea înapoi a turcimeii pe lângă Europa ce mereu dă înainte.

La acesta un anumit Dr. Cz. G. răspunde lui V. în „M. A.” că adevărul e altul. Turcimea decada în întregă Asia. Rușii înădușă turcimea pretutindenea la nord și ost, englezii și francezii la vest, arabii, berberii și alții la sud și așa mai departe, ér că nu pot nimici acestia cu politica lor, nimicesce izlamul cu organizația lui socială grețosă, cu imoralitatea, cu hojiile pașelor și ale funcționarilor, cu căderea morală a poporului în urma poligamiei și cu ethica scârnavă a turcismului. Ethica izlamului a enervat toate puterile fizice, morale și intelectuale ale turcilor, astfel că acum nu mai sunt capace de nici un fel de înaintare alături cu poporele creștine, și așa rămânerea lor înapoi acestora și peirea ce vine neapărat după acesta, sunt lucruri de sine înțelese. Cele 18 milioane de turci și-au împlinit misiunea istorică. Nici o pagubă. Omenimea nu perde nimic, căci nimic n'are să le mulțămescă. Din contră, blăstemul poporelor creștine îi va urma până la mormânt. Ațâta Dr. Cz. G.

Deci, nu cestiia națională și rămânerea lor înapoi în cultură este cauza decăderei și descompunerii imperiului turcesc, ci religiunea lor, carea favorizează sensualismul sexual până la extrem și care în urma aces-

FOIȚA.

Documente pentru limbă și istorie.

(Urmare.)

Szpre cserkarea (investigatia) delatiilor atsesztora Excellenzia sza D. Okirmuitorul (Gubernator) si D. Comendirendul mai zszoz izkelite mixta comiszio o au orinduit — kare in 14 zi a luni kurgetőre in Koslár intsepindusi lukrerile szale, peccija kari oau dat ponozslurile csele grele mai inszusz numite jau kemat innaintea sza ka sze le adeverceze, kari nevenind si dupe tse si de doaóri au fosztu kematzi, dintre dinsi numai doi inskrisz saudat merturiszirea sza, pentru ponozslurile csele din punktul din tiu adusze, pe 70 de bărbați dinkari sztau lekuitori Koslárdului, Comiszia atsasza mixta a mai in zszoz numita, kite unu jau aszkultat si jau intreat, kari ku un glasz au merturiszit (1) kumke ponozsluitzi szekuj in Koslárd nitse un barbat szau vo mujere nau vetemat nitse kuiva szile au fakut, nitse nimerui perul nu lau tajat, pe nimeni nau batut, nitse lavo muere sau fate szile n'au fakut, 2) nukumke doare prin bataje arfi murit szau szarfibolnevit csineva, csi prekum

marturiile mai inszusz numite intronglasz marturiszszk, si prekum adevereaze extractul Protokolului a mortzilor prin Preotul Lokului unit dat dela a 30-lea di a luni dekurind trekute dekind au mersz militari szekui in Koslárd, nimine nitse ku morte fireaszke nitse din morte szelnike' akolo n'au murit, 3) inkuiti pentru atsela ponozslu kumke ku militari szekui arfi fost si Guarda nazionale in Koslárd si arfi fa'kut akolo neorindueli, féredelegi, din merturiszirea marturiilor mai inszusz numite intrun glaszu fakuta szedoveste kumke ponozslul atseszta eszte neadeverat. 4) militari szekui din Koslárd in patse szau deszpertzit deketuitori, bainke szeteni petre kindui, de bunevoje ku vinu si ku vinarsz iau uszpetat; la despertzire dindu máne pretineste ku militari szekui, mai preurme 5) dintre Koslerdeni nimine nitse in szibiju nitse intrualte lokuri vetsine in potriua militarilor szekui ponozslu n'audat.

Dupe atsesze atsi mai szusz nitse un punkt fiind adeverat dintre atsele cse in ponozslu szau adusz pentru Koslárd, csi tokma inpotriua atsesztora szau adevérit: ditseoare totzi lekuitori pomenitului atsesztuja szat prin Protopopul Belgradului Konstantin Molnár ka protopopul lokului innaintea Comiszii pe krutse zsurindusze merturiszirea inaintea lor csedindusze a lor afi kunozskinduo, oau interit; si asa au venit lalumine' szpurkata vointze a pirișilor mintsiososi, de a areta lukrul almintrele de kum

szau intimplat prin veszti szkornite, si mintsiosasze, si de a atziza ure intre neamuri.

Dintseoare lekuitori Koslárdului dela militari szekui nitse o ne dreptate n'au suferit, Miheltzeni nitse opritsine a'au avut militarilor szekui inarmin-dusze aszeinpotrivi, si makuszame pentru atseja, fiindke din merturiszirea marturiilor, la al 2-la punkt fikuta' apriat sze dovedeste: kumke Mihaltzeni, pre-kum Obrezseni Csisztejeni și Kretsuneni prin mai multzi atzitzetori din Blasu pekari akuma dupetse sau venit inori ei blaszteme, atsela zsfatládobindit: ka mai mult sze nusze roage, ke tse lokuri de obste, poneakuma auposzt a sztatului, szau a Biszeritsi, atsele akume sunt alor, și fiindke szezszitse ke pe un rit din Miháltz a' Familii Groflor Eszterházi arfi foszt oarkindva Beszerika Románeaszke, pekare insze dintra atsija kari trejeszku akuma nime nuoaupukato akolo, ritul atseszta ei cu szila lau pészkut, insze temindusze de urmarile nelegiuiti atsesti fapte au hoterit ka pine kind nuvorkapeta deszpre atsasta din Blasu szau din Szebiju instintzare, orinduelilor okirmuiri sze sze inpotriveaszke.

(Va urma.)

tuia le enervază toate puterile fizice și spirituale, astfel, că devin impotenți pentru orice acțiune culturală serioasă, care i-ar mai pute susține.

Cestia națională nu poate fi privită ca pericol pentru nici un stat, așa nici pentru Turcia. Acesta e pericol numai pentru acel stat, se înțelege poliglot, unde popoarele nu se pot suferi unele pe altele, ci cercă a se nimici, sub falsul pretext, că altcum nu se pot fiecare susține, după cum predica și guvernării nostri magiari.

Se vede, că dl Vamberi, nu vede alte cauze la reul de cari sufer unele state, ci numai cauza națională.

Ôre căsătoria civilă nu e aproape soră cu poligamia, când deschide poartă mai largă divorțurilor decât a deschis biserica în extrema necesitate? Ètă un pas făcut de guvernării nostri către prăpastia Turciei.

Din acest punct de vedere ar fi treb să purcedă dl Vamberi în conferența sa și atunci nimerea cuiul în cap și nu da pe delături ca să se lovescă însuși cu ciocanul peste degete. Dar așa, suflă unde s'a lovit și unde-l dore. Noi destul i-am făcut atenți la acest rău.

Discursul de tron

la

deschiderea parlamentului român.

*Domnilor senatori,
Domnilor deputați!*

Deschidând astăzi a doua sesiune a acestei legislaturi, salut pe reprezentanții țerei cu bucuria ce resimt de câte-ori îi ved întruși împrejurul Meu.

Relațiunile noastre cu toate statele sunt cele mai bune și importanța crescândă a României s'a vădit, în anul acesta, într'un mod deosebit.

Primirea cordială, ce s'a făcut la Moscova Moștenitorului tronului și soției Sale de către împăratul Nicolae II. și împărătesa Alexandra cu ocaziunea măreței solemnități a încoronării Maiestăților Lor, este o dovadă cât de prețioase sunt legăturile de apropiată rudenie cu Curtea împărătească a Rusiei pentru menținerea și dezvoltarea relațiunilor prietinoase dintre puternicul imperiu și România.

Am asistat cu o vie mulțumire la inaugurarea lucrărilor dela Porțile-de-fer cu cari tractaul de Berlin însărcinase pe Imperiul Austro-Ungar, și cari sunt destinate a ne aduce folose însemnate, înlesnind productelor noastre a străbate în mieșul Europei prin calea marelui fluviu al Dunărei.

Maiestatea Sa Împăratul Austriei și Regele Ungariei, de a căruia prietenie sinceră și de mare preț Mă bucur de un lung șir de ani, a onorat România cu visita Sa. Prin primirea călduroasă și inimică ce i s'a făcut, țera întrégă a exprimat Monarchului vecin recunoștința tuturor pentru acest semn preagrațios de amicie și de bună-voință. Ni-s'a dat o ocaziune solemnă să arătăm Europei, că poporul român a muncit cu succes și în plin în marea operă a renascerei și a consolidării sale.

Interesele, cari lęgă între dînsele statele din Orientul european în nisuițele lor comune de a-și asigura un mers pacinic, sigur și repede pe calea progresului cultural și economic, au căpătat o expresiune vie, — pe de o parte în visita Maiestății Sale Regelui Sârbiei, prin care s'au renoit și cimentat din nou vechile și netulburatele relațiuni amicale dintre amândouă țerile, — ér pe de alta în restabilirea cu regatul Greciei a relațiunilor normale, cari sper că se vor desvolta și închege spre mulțumirea ambelor regate.

Astfel, România își întărește pe fiecare an mai mult pozițiunea sa între state și poate întimpina cu încredere viitoriul.

*Domnilor senatori,
Domnilor deputați!*

Cu mândrie am privit atât la Porțile-de-fer, cât și pe câmpiile Șimnicului, Cotrocenilor și Ploescilor, ținuta marțială a iubitei Mele armate, care a avut onôrea a se prezenta și a defila înaintea Maiestății Sale Împăratului și Regelui Francisc Iosif. Armata a arătat, și cu această ocaziune, că țera se poate răzima pe dînșă în toate împrejurările și că ea este vrednică de solitudinea domniilor-vostre. Nu Mă îndoesc că și în viitoriu nu veți cruța nici un sacrificiu pentru a păstra armata la înălțimea chemării sale. Spre a întări și îmbunătăți încă mai mult administrațiunea noastră militară, se va pune deliberărilor domniilor vostre revisiunea legii recrutării și a legii serviciului sanitar al armatei.

Situațiunea puțin satisfăcătoare lăsată de bugetele ultimilor doi ani s'a îndreptat. Nu numai echilibrul bugetului curent este deplin asigurat, dar sperăm că exercițiul acesta va da chiar un excedent destul de simțitor. Sunt încredințat, că veți menține bugetului vitoriu această situațiune normală și îmbucurătoare cumpănind cheltuelile cu resursele ordinare ce se pot realiza. Reorganizarea serviciilor exterioare ale ministeriului de finance se impune pentru a simplifica serviciile și a introduce într'insele un control mai eficace; modificarea legii timbrului va da o mai mare extensiune principiului proporționalității taxelor; ér legea patentelor trebuie pusă în acord cu dezvoltarea noastră comercială și industrială.

Urmărind progresul economic al țerei, veți constata că, în anul acesta, s'a dat în circulațiune două sute kilometri de căi ferate noue, că se lucrăde cu activitate la terminarea liniilor începute și că s'a pus piatra de temelie a Portului Constanța. Modificări însemnate sunt necesare la legea drumurilor. Legea pentru căile ferate de interes privat trebuie revădută spre a se precisa mai bine caracterul acestora și a se împedeca înstrăinarea căilor ferate de interes general.

Instituirea unei case rurale va înlesni vânzarea proprietăților mari în loturi mici, venind astfel în ajutor atât proprietarilor de moșii cari nu găsesc cumpărători, cât și sătenilor cărora, în cele mai multe casuri, le lipsesc capitalul.

Pentruca legea minelor să dea ródé satisfăcătoare, sporind avuția țerei, se va pro-

pune modificarea ei luându-se de basă legile existente și simplificarea măsurilor ce se prescriu pentru exploatarea acestor bogății ale naturii.

O administrațiune regulată și dréptă, ale căreia atribuțiuni să fie bine distribuite și cu eficacitate controlate, este o cerință neînlăturabilă pentru orice stat care dorește să-și asigure progresul și bunăstarea. Veți avé deci a vé ocupa cu organizarea temeinică și practică a comunelor rurale și urbane, a serviciului notarilor din sate, precum și a consiliilor județene.

Pentru a complecta organizarea instrucțiunii publice, începută în sesiunea trecută prin votarea legii învățământului primar, a legii clădirilor școlare primare și a înființării casei școlilor, se va prezenta deliberării domniilor-vostre un proiect de lege asupra învățământului secundar, special, superior și privat.

Punerea judecătorilor la tribunal în aceleași condițiuni de independență ca și presidenții; acordarea unui drept de prezentare corpurilor judecătorești la cas de vacanță în sinul lor și instituirea unui stagiu practic obligatoriu pentru candidații cari se destină la funcțiuni judecătorești înainte de a fi numiți în acele funcțiuni, — sunt atâtăa îmbunătățiri de întrodus în organizarea noastră judecătorească.

*Domnilor senatori,
Domnilor deputați!*

Lucrând fără încetare la îndeplinirea lacunelor existente în legislațiunea noastră și la îmbunătățirea serviciilor publice; asigurând un echilibru constant al bugetului de venituri și de cheltueli al statului; având totdeuna în vedere satisfacerea nevoilor și trebuințelor ce neconțin se ivesc într'otă țera care pășese înainte în dezvoltarea sa, — veți contribui a înălța și întări tot mai mult pozițiunea regatului.

Strânși uniți în munca spornică pentru patrie, nu Mă îndoesc, că și sesiunea această va fi plină de lucrări folositoare.

Dumneșeu să binecuvinteze lucrările domniilor vostre.

Sesiunea ordinară a Corpurilor legiuitorie este deschisă.

Carol.

(Urmăde semnăturile ministrilor.)

Din parlamentul magiar.

La 25 Novembre a. c. s'a deschis noua sesiune parlamentară după primele alegeri săvârșite sub era baronului Bánffy. Acesta sesiune mai e de însemnătate pentru magiari din cauza, că e prima sesiune în milleniul al doilea, ce tocmai s'a început pentru ei.

Printre noii deputații sunt și o mulțime de ómeni tineri, mai toți membri ai partidului liberal, guvernamental, cari nu-i poți numi părinți ai patriei fără să nu și-și ivescă pe buze un suris ironic.

Ședința a fost cât de bine cercetată.

După tonul și dispozițiunea cu care s'a început această sesiune în prima ședință, ba

ronul Bánffy va avé multe zile calde, cari i-or scóte sudorii în spate.

Când questorul casei a constatat, că dintre deputații prezenți Iancsary Sándor este cel mei bătrân, căruia i-se cuvine presidența până la constituirea casei, Lukács Gyula observă, că un căprariu de gendarmi s'ar cuveni acolo; la acesta din o parte a sălei se strigă, frumos se începe, ér din altă parte: No, vor fi de acestea încă și mai altcum.

În sfârșit Iancsary și-a ocupat locul și a designat pe cei mai tineri șese deputați de notari, cari ocupându-și locul, mulțimea ér făcu observarea: „sus cu virginile“, și că „sunt foarte frumoșele“, ceea-ce a produs o ilaritate generală.

Notariul Bély László cetesce transcriptul ministrului președinte prin care acesta aduce la cunoscința casei, că Regele va rosti mesagiul de tron Joi (Joiă trecută) în palatul din Buda, unde prin acesta se invită membrii parlamentului.

Numai decât se ridică deputatul Komjathy Béla și în numele partidului 48-ist declară, că ei nu vor merge acolo la regele, ci să vină regele la ei aici, în adunarea națională, unde se aduc legile, și apoi nu merg acolo nici din cauza, că pe palatul din Buda fâlfaie și stégul negru-galben, care n'are loc acolo și vatémă numai simțul națiunii magiare.

La acesta răspunde imediat br. Bánffy, dicând, că prezentarea parlamentului înaintea Maiestății Sale în palatul din Buda, nu derógă națiunii nici acum cum n'a derogat nici în trecut apoi nici legile nu dispun nimic pozitiv în privința acesta; deci se va ține usul vechiu și de astădată. Cât privește stégul negru-galben pe palatul din Buda, acela e stégul familiei domnitoare și e îndreptățit a sta acolo cum stă și stégul Croației, Dalmației și Slavoniei.

Komjathy nu e mulțumit cu răspunsul baronului Bánffy, și nu-l primesce și ăice, că va reveni la această cestiune.

Majoritatea primesce răspunsul și după fixarea terminului ședinței viitoare (pe Vinerea trecută la 10 ore a. m.) președintele de etate încheie ședința.

Tot atunci s'a ținut prima ședință și în casa magnaților cu aceleași modalități ca și în casa de jos.

Questorul casei, contele St. Szapary chiamă la presidența de etate pe contele Fr. Zichy, carele ocupându și locul, mai întâiu mulțamesce celor prezenți că s'au adunat într'un număr așa de frumos, apoi cetesce transcriptul ministrului-președinte prin care se invită membrii casei magnaților a se prezenta în palatul regal din Buda înaintea Regelui pentru a asculta mesagiul de tron de deschidere a parlamentului pentru noua sesiune, ér pentru proxima ședință propune terminul de Vineri la 11 ore a. m. Cu acestea ședința s'a terminat autenticându-se și protocolul acesteia.

La 26 Novembre a. c. membrii ambelor case s'au prezentat înaintea regelui pentru a

Nopte de Paști

de

Korolenko.

Era séra de Dumineca Paștilor.

Peste mica cetate deja se lăsase întunerecul.

În cursul zilei rațele sórelui încăldiseră nișel aerul, acum érași s'a răcit și îngheta. O negură grósă se aședă pe pământ, și în scurt timp nici la dece pași nu puteai pătrunde cu ochii.

Pe stradele góle și pustii, numai din când în când trecea grăbit câte-un muncitor, pașii lui șgomotoși se aușeau de departe prin liniștea cea mare.

Din edificiul moros de pe culmea delului, din temniță se străcura câte-o rađă de lumină prin negură, atrăgând privirea trecătorului. Sărmanii robi, șoptea el, ce triste Paști au ei.

Deodată se auđi clopotul catedralei. După el rînd pe rînd o porniră și clopotele turnulețului cetățuei, în sfârșit se auđi și clopotelel temniței, dar glasul lui slab dispăru în șgomotul celorlalte.

Clopotele au amuțit și porțile temniței s'au deschis. Un pluton de militari înarmați a pășit afară să schimbe posturile. Plutonul a încungiurat întreg edificiul, înaintea fiecărei șintinele a eșit din șir un gardist, pe când altul i-a ocupat locul. La poarta de către apus a edificiului un recrut tîner pășesce din șir să înlocuesca pe tovarășul seu. Se vede de pe fața lui, de pe mișcările lui, că acum pentru prima dată va împlini slujba această plină de responsabilitate. Cu fața întors spre perete și-a luat pușca de pe umăr. S'a apropiat apoi de tovarășul seu să primescă dela el postul. Acela i-a cetit repede regulamentul, apoi a adaus: Să fii atent, nu-i permis să doim.

— Ai înțeles, întrebă caporalul.

Recrutul a salută: voi fi atent, răspunse.

— Cred, că nu 'ți-e frică de strigoi, întrebă apoi caporalul.

— Nu, răspunse recrutul cu hotărîre.

Caporalul l'a mai măsurat odată cu ochii de sus până jos, apoi amenințându-l cu degetul, s'a depărtat cu ceilalți gardiști.

Recrutul a ramas singur, și-a aruncat pușca pe umăr, și a plecat pe calea ce i s'a croit.

În temniță după încetarea celui din urmă glas de clopot, a început o mișcare vióie. Ușile chiliilor s'au deschis și în rënd, doi cu doi au plecat robii în uniforma lor surie, spre biserică. Biserica era feeric iluminată, lampionele luminau tot fețe palide, bolnăvicioșe; robii sunt toți ómeni bolnavi.

Numai locuitorii câtorva chilio au rămas dela rugăciune. Cei nou veniți, pe cari nu-i cunosceau încă servitorii temniței, au rămas în chiliile lor. În odaia de lângă turn zăcea un rob bolnav. S'a bolnăvit fără veste, tocmai acum l'a anunțat păditiul directorului temniței. Inspectorul a grăbit la bolnav, a intrat în chilie și înclinat asupra lui, l'a privit lung.

— Ivanov, Ivanov — strigă el, scuturând bolnavul. Dar acesta nu și-a venit în ori. Tremura în tot trupul seu, se vedea că e bolnav de friguri.

— Măne dimineță trebuie dus în spital, ăice inspectorul către păzitoriul de lângă el, și s'a depărtat. Păzitoriul a mai privit și el bolnavul câteva secunde, apoi dând din umeri l'a părăsit.

— Hoț bătrân, l'a cuprins bine bóla. Cred că nu va mai trebui să-ți am grija.

Cu pași domoli s'a apropiat de capelă și din ușă asculta predica.

Bolnavul, care mai nainte stetea nemîșcat pe pat, începe acum să se nelinițesce. Începe să vorbescă despre trecutul seu. Îi trec pe dinaintea ochilor lui aprinși toate câte le-a îndurat până acum. Odată a tугit din închisóre. Numai o dorință avea, un scop, să petrecă câteva zile cu ai sei, în sătulețul, unde s'a născut, unde atâtă timp a trăit fericit. Peste sute de mile trece cu iutelă, luptându-se cu fóme și sete, cu căldura și cu frigul, gonit de dorul de patrie, mereu rugându-se lui D-șeu, să-l ajute spre țința prefiptă. Apoi șoptea: de-aș pute să petrec între ai mei câteva săptămâni, bucuros m'aș reîntorce la ocnă.

Dar zadarnică a fost ori-ce implorare. Nemîșlocit înaintea țintei a fost prins și adus aici.

Visiunile oribile au dispărut, și deodată aude vuietul pădurii. El cunosce acest glas, de atâtă-ori l'a auđit, de libertate, fericire și povestea arborii din pădure: cu inima palpitândă și ochii podidiți de lacrimi gusta el acest moment de fericire.

De-odată își cască ochii și sare din pat. Privesce turburat în jurul seu. Dorul de

asculta mesagiul de tron, a cărui cuprins îl cunoscem din alt număr al foiei noastre.

Sedința dela 27 Novembre 1896.

A doua sedință a noiei sesiuni a decurs fără nici un interes deosebit. S'a cetit mesagiul de tron, pe care numai puțini l'au ascultat și din puținii deputați ce s'au prezentat.

Sedința viitoare s'a fixat pe ziua următoare, când se vor lua credenționalele (mandatele) și se vor sorta cele nouă comisiuni pentru examinarea lor.

Înainte de a se ridica sedința, deputații Pécly și Polonyi protestează în contra usului de a se aduce decisiuni și acelea de a se executa înainte de verificarea deputaților cum s'a făcut și acum cu certicarea discursului de tron. Susținându-se acest us se pôte întâmpla ca să ia parte la debateri și votări deputați neîndreptățiți la acesta, nefiindu-le mandatele examinate.

Bánffy ér se apără cu usul vechiu și camera primindu-i răspunsul, sedința se încheie.

Tot în ziua acesta s'a ținut o sedință și în casa magnaților unde ministrul președinte br. Bánffy cetesce rescriptul regal prin care Maj. Sa denumesc de președinte al casei pe baronul Bela Vay, carele mulțămînd pentru distincțiunea regală, trecînd la milleniu dice, că Ungaria n'a fost, dar este, și va fi, și face apel și la patriotismul membrilor acestei case pentru de a conlucra și a-l ajuta și pe el la ajungerea acestui scop.

Se cetesc apoi restripter ministeriale despre denumiri de noi membri ai casei și se alege o comisiune de 15 pentru verificări.

Proxima sedință va fi Marți (1 Decembrie n.)

Sedința dela 28 Novembre 1896.

În sedința acesta s'au luat mandatele și s'au sortat membrii camerei în nouă comisiuni pentru examinarea acelor.

Proxima sedință s'a satorit pe Luni.

Érași „Tribuna“.

Diariul din loc „Tribuna“ voesce să facă spirit, și n'are noroc.

În numărul de ieri se încercă a face spirit asupra alineei ultime a articolului nostru prim din numărul de Marți.

„Tribunei“ nu-i convine dorința noastră: „ca parlamentul țerei să afle calea cea mai bună a reformelor salutare, cari să mulțămescă pe toți cetățenii statului și să creeze raporturi sănătoșe ca la al doilea milleniu să nu mai fie nemulțămîrile, cari cu drept cuvînt s'au manifestat la cel din anul acesta“.

Nu scim ce nu place din acest pasagi „Tribunei“.

Noi dela parlament, dela inițierea guvernului așteptăm calea cea mai bună a reformelor salutare.

„Tribuna“ pôte din alte părți astéptă o schimbare a situațiunei.

Tot asemenea stă lucrul și cu crearea de rapôrte sănătoșe.

libertate îi curmă frigurile, membrele îi sunt încă obosite, dar nu se mai clatină, se simte puternic. Și ca și când visul ar fi avut dreptate, . . . ușa era deschisă largă.

Etă că i-se împlinesc visurile, în urmă totuși va ajunge acasă, în satul împrejmuît de pădure, se vede cum grăbesce, cum dă năvală spre ținta dorită.

Intr'aceste îngenunchiat pe pragul bisericii păzitorul se rógă.

Tinêrul recrut se plimba în sus și în jos la postul său. Nu de mult a ajuns la miliție dintr'un sat și dău puține scie din tóte acele, câte trebuie să scie un soldat. Nu de mult avé un locșor, acela îl lucra și de și cu sîrguință și acum . . . O frică teribilă îl cuprinde, în întreg trupul seu începe să tremure, apoi érași își vine la consciința datorinței sale de soldat și forța disciplinei în vinge frica. Érași se simte curagios.

Mai târziu îl cuprinde somnul. Ca să rămână tréz nu cutéză să se opréscă, și caută dup'un obiect, asupra căruia să mediteze. Din ochi îi poți ceti gândurile: Ce e câmpul acesta, baionetul acesta, zidul acesta? Pentru-ce sunt eu aci?

Nu departe dela locul unde stă recrutul,

Séu dóră se supără „Tribuna“, că noi anticipăm o nouă vieță încă de una mie în acest stat pentru poporul român?

Séu dóră îi supără prospectul dat de noi, că al doilea milleniu voim să-l serbăm mulțămîți

Séu dóră supărarea e pentru cuvîntul, că la milleniul de acum noi am fost nemulțămîți cu starea lucrurilor din statul nostru?

Ori cum va fi, noi nu vom sta în drumul domnilor dela „Tribuna“ când cu ori-ce preț voesc să se facă de rîs.

Un lucru nu pricepem.

Noi nu provocăm pe cei dela „Tribuna“, noi le dăm pace, să lucreze după cum dênșii cred, că e bine să se lucreze, noi nu le luăm nimica nici din grandomania lor, nici nu li aruncăm în față, că „Tribuna“ și ca diariu politic, și ca prosă, și ca idei a dat bancrot, și mai trăesce numai din nimbul moștenit.

Și cu tóte aceste „Tribuna“ nu-și mai încape în pele, ei jócă pe ghiață, ca fericitul din fabulă.

Noutăți.

Noua expediție a lui Nansen. Societatea geografică din Londra, la propunerea presidentului său Markham va pune la cale în anul viitorii o expediție mare pentru scrutarea regiunii polului sudic, sub conducerea renumitului scrutător Frithjof Nansen. Despre stima de care se bucură în Anglia Nansen vorbesce faptul, că o foie din Londra a plătit renumitului călător 16 mii floreni pentru un comunicat despre scrutările sale.

Raportul general

al comitetului „Reuniunii române de musică din Sibiiu pe timpul din 1 Septembrie 1895 până în 31 August 1896. (Anul al XVIII-lea de existență).

(Urmare și fine.)

Publicul ales și afară din semă numărul venit la concert, pe lângă tot timpul nefavorabil numai din Alba-Iulia și jurul mai apropiat, ci chiar și din depărtări mai mari, entusiasmul, care se manifestă în fețele tuturor, a făcut ca reuniunea pe lângă tótă căldura tropică, carea domnea în sală, să esecute tóte punctele din programă cu o acurateță și precisiune deosebită, fiind necesitată a repeți chiar mai multe piese din programă. După fie-care număr aplausele nu aveau sfârșit manifestându-se și prin nenumerate buchete de flori predate domnișórelor și dómnelor.

După concert s'a arangiat o cină comună. În toastele ridicare cu acest privilegiul din o parte s'a accentuat meritele reuniunii pentru dezvoltarea musiciei la poporul nostru, s'a arătat și în cuvinte bucuria produsă de reuniune în românimea acestor ținuturi prin escursiunea ei de față, din altă parte s'a dat espresiune mulțămirei ce-o a simțit reuniunea prin primirea caldă și plină de iubire, care i s'a făcut.

pe zid se ivesce un punct întunecos, capul unui om. Ivanov se urcă pe zid și privește departe peste ținut, în depărtare deslușesce contururile pădurei, resuffă adânc apoi se lasă pe zid în jos.

Clopotele érași încep să sune. Ușa bisericii se deschide din nou și lungul șir al robilor intonând cucernice cântări, se reîntróce la temniță. Recrutul își descopere capul și-și împreună mâinile de rugăciune.

În acest moment zăresce pe cineva grăbind spre șes.

— Stai, — strigă, — pentru D-șeu, te rog stai pe loc, și de frică ridică pușca.

Omul nu se opresce, fuge mai departe.

— Omule, fâți datorința, îi șoptesce un glas intern, și el tremurând de frică, își închide ochii și țintesce.

Din curtea temniței se aude cântarea evlavióșă, robii uitându-și de tóte gónele, de tóte amărăciunile, din tótă inima și din tot sufletul întonéză cântări de laudă lui Dumnezeu.

În momentul acesta sub zid se aude o detunătură, cineva erumpe într'un țipet oribil și se rostogolesce la pământ. Și érași se face liniște.

Rinaldo.

Succesul moral al acestui concert s'a arătat astfel afară din semă satisfăcătorul. Tot asemenea a fost și cel material. S'a încassat peste tot frumoșă suma de 510 fl., din care comitetul a trimes prin presidiu dlui Ioan Damian sumă de 100 fl.

La concertele reuniunii pe lângă membrii activi s'au dat sucursul lor și dómna Lucia Cosma și dl Mateiu Voileanu, asesor consistorial, pentru cea ce li-se aduce la acest loc mulțămita reuniunii. Față de dl asesor Mateiu Voileanu, luând în considerare bunele servicii, ce le-a prestat dênșul reuniunii noastre dela întemeierea ei ca membru activ, ca archivar și ca secretariu în mai mulți ani de-a-rîndul și vędînd zelul ce-l are și acum ca membru ajutătoriu, oferindu și cu tóte agendele sale oficiale multe și grele în continuu puterile sale reuniunii, comitetul crede a îndeplini numai un act de recunoștință, propunînd și rugînd adunarea generală a declara în sedința ei prezentă conform ș.-lui 6 din statute pe dl asesor consistorial Mateiu Voileanu de membru onorariu al Reuniunii.

Trecînd acum la afaceri de natură administrativă se observă, că acesta le-a îndeplinit comitetul în 7 sedințe.

Raportul de corespondență inițiat în anii trecuți din partea „Männergesangverein-ului“ și „Dalkör-ului“ s'a susținut și în anul expirat, schimbându-se reciproc și în acest an la producțiunile musicale bilete de liberă intrare.

Numêrul membrilor onorari ai Reuniunii a fost 3, a membrilor fundatori 1, al celor activi 80, ér' al membrilor ajutători 59.

La acest loc se observă, că repăuș membrul activ Octavian Boier în 5 Decembrie 1895, Reuniunea și-a manifestat sentimentele sale de condolență prin depunerea pe sicriul decedatului a unei cununi, cu inscripția „Membrii activi ai Reuniunii române de musică din Sibiiu“.

Din membrii activi de către bărbătescă în decursul lunilor de étnă s'a format un cor bărbătesc, care odată pe săptămână sub conducerea directorului a cultivat și cântări pentru cor de bărbați.

Institutul de credit și economii „Albina“, ca în anii trecuți așa în anul expirat și-a arătat interesul față de Reuniunea noastră prin votarea unui ajutoriu de 200 fl. din cuota pentru scopuri de binefaceri, pentru care i-se aduce și pe acesta cale mulțămita Reuniunii.

Conspectele speciale despre starea casei, despre archivă și despre membrii urméză la alt loc.

Espunînd în cele premergétore în liniamentele generale momentele mai însemnate din vieța Reuniunii în decursul anului expirat 1895/6, comitetul își ia voie a fece onoratei adunări generale următórele propuneri:

1. A lua acest raport la cunoștință.
2. A censura rețiciniile anului trecut.
3. A da îndemnisare pentru supraerogatele de 119 fl. 58 cr. și în urma acestia a da comitetului absutoriu.
4. A se pronunța asupra propunerii comitatului cu privire la dl asesor cosistorial Mateiu Voileanu.
5. A censura proiectul de budget și a l stabili definitiv.
6. A procede la constituirea unui nou comitet pe periodul dela 1 Septembrie 1896 până în 31 August 1897.

Sibiiu, din sedința comitetului, ținută la 23 Octobrie 1896.

(Averea reuniunii conform inventariului dá o valóre de 2450 fl. 40 cr.)

PARTEA SCIENTIFICĂ ȘI LITERARĂ

Lenau.

(1802—1850.)

(Urmare.)

Biografie.

Numele poetului este: Nicolaus Franz Niembrecht Edler von Strehlenau, séu prescurtat: Nicolaus Lenau, cum s'a numit el totdeauna ca poet. S'a născut la anul 1802 (13 August) în Csatád, lângă Timișóra. Lenau însuși vorbesce despre etimologia numelui său natal astfel: csata însemnă în limba magiară luptă; ér csatád lupta ta, adecă lupta vieții luptă; die du zu durchkämpfen hast. Pentru un

fatalist deci ar fi fost și acesta inspirător de îngrijire și o prevestire rea, care putea să-l urmărescă viața întrégă.

Tatăl seu, Franz, a fost oficer în armată austriacă, ér făcînd cunoștință cu Therese Maigraber, ficia unui fiscal din Pesta, din iubire față de acesta s'a lăsat carieră și s'a casătorit cu ea, ocupînd un post subaltern de ofician de stat. Viața casnică dintre Theresa și Franz a fost foarte ușurată, iute s'a uitat de dragoste, s'a uitat de datorințele sale de tată al familiei și în locul acestora era óșpele regulat al birturilor și al cafenelelor, unde juca cărți și che-fuia până în ziori de și. Astfel se scie cu positivitate, că pe când soția sa s'a pierdut pe cea dintăiu copilă și plānga singur sfășiată de durere la sicriul băiatei, — întră deodată în casă doi bărbați de o înfățișare înfiorătoare, doi inși cari jucaseră tótă noștea cărți cu bărbatul ei. Acestia îi aduceau o scrisóre, un fel de contract, prin care arătau că bărbatul ei Franz a pierdut în cărți 17000 fl. și dacă dênșă nu se va învoi să iscălescă contractul, ei vor demanda ca bărbatul să fie imediat încuiat ca un miserabil. Și soția iubitoare și sfērșită de dureri, s'a pus întréga zestre amanet pentru datoria nemernicului soț.

Amintesc această nefericită viață conjugală pentru că din ea se esplica durerea și întristarea mamei lui Lenau, durere ce s'a transplantat și asupra firei poetului. Soțul corupt cade erînd jertă vieții sale desfrânate și estavragante, ér micul Nichi — cum îl numea mamă-sa — rămase de a fi crescut numai de acesta.

Arare-ori în istoria vieții culturale ne întîlnim cu mame cum a lui Lenau a fost. O femeie nobilă și generóșă la culme, o femeie cu o abnegație de neînchipuit, un fenomen de mamă, a cărei iubire pentru fiu e nervóșă, e o patimă ferbinte, aprópe neună. Ea era gelóșă pe toți aceia, cari cutezau a iubi și ei pe Nichi. V'aduceți pôte aminte de romanul lui Francisc Coppée „Poveste tristă“ unde este descrisă o mamă de model, Dna Bernard mama lui Armand. Acesta cred că ar putea fi o copie debilă de pe portretul mamei lui Lenau.

Sub îngrijirea pasionată a mamei s'a primit Lenau crescerea. Limba în care a crescut și vorbit a fost cea germană. A ceretat diferite scóle, în Budapesta și Tokaj, și mamă-sa, cu tóte că au rugat-o adese bunicii avuți ai lui Nichi, nu și l'a lăsat de lângă sine până ce a mai avut puțină avere. — Ca amênunte din copilărie, fie amintit, că micul Nichi avea o deosebită atragere față de musică, iubea vióra, cântecul în frunză și imitarea paserilor.

În sfērșit totuși a ajuns Nichi în mână bunicilor, cari l'au lăsat să absolve liceul și apoi l'au trimis la universitate.

Lenau a fost în gând și fapte foarte nestatornic și nedecis, o urmare și a crescerei sale. Astfel el nu are paciință pentru una sau altă branșă, pentru una sau altă facultate. S'a apucat de tóte și nu a sfērșit cu nici una. Din tóte a avut câte un studiu predilect, cu partea lui ideală atrăgătoare, se ocupa până la eshuriare, apoi îl lăsa și trecea pe alt teren. Astfel în timp scurt a fost inscris la drepturi, apoi la agromonomie și pe urmă la medicină, unde singur a făcut dóue fundamentale (1830).

(Va urma.)

Din public. *)

Mulțămita publică.

Preastimatul domn Daniil Rolbian Cordescu, director al liceului „Lumina“ din Bucuresci, a binevoit a contribui la înmulțirea fondului scólei centrale înfînțînd în Sighișóra considerabila sumă de (100 fl.) una sută de floreni.

La însărcinarea sinodului protopresbiteral al tractului Sighișórei întrunit la 17/29 Octobrie a. c. în sedința extraordinară, exprim în numele aceluiași sinod protopresbiteral maranimosului donator prin acesta mulțămita sa ferbinte!

Fie ca acesta faptă nobilă să-și afle resplătă dela cel-ce susține tóte.

Sighișóra, 10 Novembre 1896.

Dimitrie Moldovan,
protopop.

*) Pentru cele publicate în rubrica acesta redacțiunea nu este responsabilă.

Nr. 5237/896. pret. [174] 2-3

CONCURS.

Prin dispozițiunea onoratei comisiuni administrative silvanale a comitatului Sibiu din 16 Novembre a. c. Nr. 737/96 declarându-se postul de **silvicultor cercual** din Seliște cu 1 Ianuarie 1897 de vacant și dispunându-se îndeplinirea lui, pentru ocuparea acestui post escriu concurs.

Acest post este dotat cu 900 fl. salariu anual, 150 fl. bani de cuartir, 200 fl. pașal de călătorie și 15 fl. pașal de cancelarie.

Competenții la acest post au a dovedi calificațiunea prescrisă în § 12 a art. de lege I. din anul 1883 respective în §-ul 36 a art. de lege XXXI din anul 1879, precum și cunoștința limbii române.

Petițiunile de concurs sunt a se trimite la adresa mea până inclusive în 30 Decembrie a. c.

Actul de alegere se va săvârși în 31 Decembre a. c. la 9 ore a. m. în cancelaria comunală din Seliște.

Seliște, în 30 Novembre 1896.

Primpreitorul cercului:

Dragits.

Nr. 617/896 [170] 2-3

CONCURS.

Devenind vacantă parochia de clasa I din Brașovul-vechiu, pentru ocuparea ei se escrie prin acesta concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Roman“.

Emolumentele împreunate cu acest post de paroch dau suma totală de 810 fl. v. a. pelângă casa parochială.

Doritorii de a ocupa această parochie au a-și aterne cererile lor, instruite în sensul legilor în vigoare subsemnatului oficiu protopresbiteral în termenul deschis, având a se

presenta sub durata concursului în vreo Duminică sau sărbătoare în biserica din această comună spre a-și arăta aptitudinea lor în cele rituale.

Informațiuni mai de aproape despre starea parochiei se pot lua dela subscrisul oficiu protopresbiteral eventual dela comitetul parochial concernent.

Brașov, 29 Octobre, 1896.

Oficiul protopresbiteral gr.-or. al Brașovului în conțelegere cu comitetul parochial.

Ioan Petric m. p.,
protopresbiter.

Nr. 56/1896 of. par. [171] 3-3

Concurs.

Comuna bisericească Borgo-Suseni, protopresbiteratul Bistriței, voescă a-și edifica o biserică, conform planului aprobat din partea Prea Ven. Consistoriu archidieceșan dto 13 Iuliu 1896 Nr. 4559 Ep.

În scopul de a se da această biserică spre edificare unui întreprinzătoriu, se pu-

blică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în fôia „Telegraful Român“. Licitatiunea însă se va face în prima Duminică de după ecest termen, la 10 ore a. m. în sala școlii profesionale din loc.

Doritorii de a lua acesta întreprindere, au a se insinua comitetului parochial, până la termenul statorit; ăra la licitareor avé a a depune o cautiune de 10%.

Suma aprobată este fl. 9318.40 v. a. Planul, preliminarul de spese, condițiunile sub care se extradă edificarea, se po vedé în cancelaria oficiului parochial, de unde se pot primi tôte informațiunile referitoare la acesta lucrare.

Borgo-Suseni, în 4/16 August 1896.

Ioan Orban, Macavei Grigoreșc,
par. și președ. com. par. episcop.Ioan Sărețian,
episcop.

Nr. 525/896.

Vedut.

Simeon Mouda,
protopop.**AVIS.**

In librăria tipografiei archidieceșane se află de vândare următoarele cărți:

I. Cărți bisericesci.

Biblia ilustrată testamentul vechiu și nou, nelegată fl. 10, legat fl. 15	—
Chiriacodromion (Cazanie), nelegat fl. 10, legat	12.—
Evangelie, neleg. fl. 8 leg. fin	18.—
Octoich mare, neleg. fl. 17, leg.	20.—
Octoich mic, neleg. fl. 60 cr. leg.	75.—
Orologion (Ciaslov) neleg. cr. 60, legat	75.—
Proscomidia altariului	25.—
Penticostariu neleg. fl. 8, leg.	10.—
Rânduiala la sfințirea bisericelor	2.50
Triodion cu Strajnic neleg fl. 20, legat	25.—

II. Cărți scolare.

Abecdar de Zacharia Boiu nel. cr. 20 leg.	—24
Abecdar, de Ioan Popescu nel. cr. 20 legat	—25
Abecdar de Silvestru Moldovan nelegat cr. 20 l g.	—25
Abecdar magiar-român, de N. Putnoky leg.	—20
Armetica, de P. Dima	—32
Abecdar, de Dogariu & Dariu I = 30 cr., II = 20 cr., III = 35 cr., IV =	45
Aritmetica după Lurz	—20
Aritmetica de Vlaicu I = 20 cr. II = 25 cr. III =	—35
Carte de cetire de Z. Boiu p. I. ediți nouă, nel. cr. 30 leg	—40
Carte de cetire de Z. Boiu p. II. nel. cr. 25 leg.	—30
Carte de cetire de Ioan Popescu legată	—70
Catechism de M. Toma	—30
Catechism bogat	—50
Cărticeică de rugăciuni pentru copii leg. frumos ed. nouă	—15
Comput de Ioan Popescu	1.20
Compendiu de Pedagogie de I. Popescu ed. nouă	2.—
Compendiu de drept canonic ediți nouă	3.—
Conducător la Abecdar de I. Popescu	—10
Culegere de cântec naționale.	—25
Carte de cetire magiară de Crișan și Putnoky partea I. = 70 II.	1.—
Carte de cântări bisericesci pentru copii	—12
Curs de limba magiară de Molnar I. II. III.	—20
Constituția patriei de Ioan Popoviciu leg.	—20
Chemia elementară de Vlaicu	—80
Chemia anorganică de Filipescu	—80
Drepturile și datorințele civile	—20
Elemente de Geografia de Zacharia Boiu	—30
Elemente de Istoria patriotică de Z. Boiu	—30
Elemente de Istoria nat. și Fizica de Z. Boiu	—30
Elemente de Fizică de I. Dariu	—30
Fizica de Făgărășan	—40
Gramatica română de Miheljan cl. II. = 10 cr. III. = 16 IV =	—24
Geografia pentru școl. populare de I. Dariu leg.	—35
Geografia pentru școl. populare de Moldovan & Făgărășan	—30

Geografia pentru școlile medii de Moldovan & Făgărășan I	fl. 1.20
Geografia pentru școl. medii de Moldovan & Făgărășan II.	—50
Geografia pentru școlile medii de Făgărășan & Bârsan II.	1.—
Gramatica română de I. Dariu	—25
Gramatica limbii magiare de Crișan & Putnoky	1.—
Istoria biblică pentru școl. populare	—30
Istoria biblică pentru școlile medii	—55
Istoria bis. rom. de Șaguna I. II.	3.—
Isagogia de Dr. Ilarion Pușcariu	1.50
Istoria bisericească ptr școl. pop.	—35
Istoria bisericească pentru școlile medii I. II.	1.—
Istoria Ungariei de Dr. N. Pop	—25
Istoria Ungariei de S. Moldovan.	—26
Istoria Ungariei pentru școlile secundare de V. Goldiș	—80
Istoria universală pentru școlile secundare de V. Goldiș	1.—
Istoria naturală de Dr. D. P. Barcian I = 50 II. =	—60
Istoria literaturii române de Lazariciu	1.—
Legendar român de V. Petri	—50
Legendar magiar român de N. Putnoky	—30
Limba maternă de Dr. Ilarion Pușcariu, ed. nouă	—40
Mărturisirea ortodoxă	1.20
Pastorală veche	1.—
Pastorală nouă	1.50
Pomariu de D. Cișna	1.—
Principii din Pedagogie de dr. I. Pușcariu	1.—
Psychologia empirică de I. Popescu	2.—
Teologia dogmatică	1.—
Teologia morală	1.50
Toldy. Narațiuni poetice de Crișan & Putnoky	—70

III. Cărți literare.

Biografia fericitului Șaguna de N. Popea	fl. 2.50
Istoria biser. politico-naționale.	1.—
Enchiridion sau carte manulă de canone	4.—
Invetătorul și poporul de Marienescu.	—50
Polemia contra Heliad	—50
Calendariu pe anul 1896	—30
Scrisori apologetice	—50
Sunete și resunete de Z. Boiu	—50
Scrierea sf. Ioan gură de aur	—50
Vocabular român german	—70
Anghira creștină (cuvântări) funebreale de T. V. Gheaja	1.50
Anecdote și glume de T. V. Gheaja	—65
Antologie română de Manliu	1.75
Cel mai mare bine din lume de Făgărășan	—20
Cine ce face lui își face, comedie întrun act pentru tinerimea școlară	—10
Codicele de Mateiu Voilean	—80
Colinde de A. Marienescu	1.10
Compas românesc de P. Petrescu	—50
Cuvântări funebreale de Z. Boiu	1.50
Crestomația română de I. Manliu	1.75
Date istorice de I. C. Pușcariu	2.—
Descănțec populare de Marian	2.—
Documente pentru limbă și istoria de Dr. Il. Pușcariu	2.50

Doine și strigături de St. Muntean	fl. —12
Foi comemorative la serbarea 12/24 Maiu 1892 a lui G. Bariș	—80
În memoria lui G. Bariș peșii de G. Joandrea	—20
Întrebări de educațiune și instrucțiune studii pedagogice de Dr. P. Span	1.—
La Alma povesti de Constanța de Dunca Schiau	—50
Leccionul comunelor bisericesci din archidieceșă de Dr. Remus Roșca	1.—
Noul atac asupra școlilor noastre. Manual de drept cambial de I. Socaciu	—25
Pace voné de H. Drumond tradusă de D. Făgărășan	—20
Primatul papal și infalibilitatea papri de I. Broju	—25
Poesii de Andreiu Murășan	1.50
Poetica română de I. Manliu	1.75
Povesci ardelenesci din gura poporului de I. P. Reteganul I—V	1.25
Povestiri alese și întocmite de P. Petrescu	—75
Retorica și stilistica de I. Manliu	2.—
S'a dus în țără novelă originală de Il. Chendi	—15
Studiu din economia națională de P. Petrescu	—40
Satul cu comorile novelă de P. Petrescu	—45
Stuăritul de C. Dimian	—80
Vechia metropolie de N. Popea	1.50
Protocolul sinodal dela 1864—1893 tôte laolaltă	19—
Protocolul congresuale dela 1868—1891 tôte laolaltă	7.60
Statut organic	—25
Regulament pentru parochii	—10
Regulament pentru organizarea provisorie a învățământului	—10
Regulament pentru procedura matrimonială	—20
Regulament pentru seminarul pedagogico-teologic Andreian,	—10
Regulament pentru afaceri interne congresuale.	—20

IV. Tipărituri.

Budget cōla	—03
Catalog de clasă cōla	—02
Catalog de clasă broș. din 10 cōle	—30
Catalog de clasă broș. din 15 cōle	—45
Catalog de clasă broș. din 20 cōle	—55
Carte de evidență cōla	—03
Carte de evidență leg. din 30 cōle	1.80
Carte de evidență leg. din 40 cōle	2.10
Chronica școlară leg.	1.50
Consemnarea pruncilor obligați a cerceta școlă cōla	—02
Conspete protopopesci, pentru noucun.	—05
Conspet despre comunele matre și filie cōla	—03
Conspet despre vizitarea școlilor cōla	—03
Conspete de catechisațiua cōla	—03
Conspete scolare inv. (date statistice cōla	—06
Conspete prot. I. II. III cōla	—06
Conspete de absenți șeptemânale și lunare cōla	—02

Contul capitalelor active cōla	fl. —03
Estrase din protocolul botezașilor, cununășilor și morșilor esempl.	—01
Matricula școlară cōla cr. 2 legată din 50 cōle	1.50
Inventare pentru averea bisericelor	—10
Jurnal de casă cōla	—03
Jurnal de casă leg. 25 coli	1.65
Jurnal de casă leg. 30 coli	1.80
Obligațiuni ptru biserică esempl.	—01
Protocolul buneii invoiri cōla	—06
Protocolul buneii invoiri leg. din 50 cōle	4.—
Protocolul parochial cōla	—06
Protocolul parochial leg. lin 50 cōle	4.50
Protocolul botezașilor cōla	—06
Protocolul botezașilor I. din 50 c.	4.50
Protocolul cununășilor cōla	—06
Protocolul cununășilor I. din 50 c.	4.50
Protocolul morșilor cōla	—06
Protocolul morșilor leg. din 50 c.	4.50
Protocol de esibite cōla	—03
Protocol de esibite I. din 30 cōle	1.80
Protocol de esibite I. din 50 cōle	2.50
Prot. de clasificatiune cōla	—02
Prot. de clasificatiune I. din 50 c.	1.50
Specificaiuni pentru noua cunună cōla	—05
Testimoni școlare esempl.	—02
Testimoni de religi.	—02

V. Icone.

Icōna înmormântării domnului pe pânză	fl. 2.50
Icōna înmormântării domnului pe hârtie	—50
Icōna celor trei Ierarchi pe hârtie	—30
Icōna Evangelistilor pe hârtie	—50
Portret Șaguna	1.—
Portret Goșdu	1.—

VI. Requisite de scris.

Libele de scris à 1 cr. 100	—70
Libele de comput à 1 cr. 100	—70
Libele de dictando à 1 cr. 100	—70
Caete de dictando din 6 foi 4 cr. dip 8 foi 6 cr. din 12 foi cu 8 cr. din 16 foi cu 12 cr. din 20 de foi cu	—15
Glasuri (tocuri de pene) și de ceruse rotunde și cuadră à 4, 5, 6, 8, 12, 20, 30, 40 cr. și	—45
Tocuri (cōde) de pene condeiu dela 40 cr. suta până la 50 cr. bucata	—
Hârtie fină de scris de cancelarie și concept à 6, 7, 8, și 10 h. miia de cōle.	—
Ceruse à 1, 2, 3, 4, 5, 6 și 7 bucata și suta à 80 cr. 1 fl. 1.20 1.80 2 și 7 fl.	—
Pene de scris dela 50 cr. până 1 fl. 20 cutie constatătoare din 144 bucăți.	—
Tablițe de pētră bucata 7, 10, 12 14 și 15 cu bucata	—
Tot felii de hârtie de epistole cu prețuri forte moderate.	—
Notese dela 4 cr. până la 1 fl. bucata.	—
Trăisti de școlă pentru copii, chipuri pentru copii, Cercete, Văpșele și pensele, Hârtie sugativă.	—
Calemar, Liniale, hârtie pentru stelagiu, Albume, Blocuri, Tinte de dusem; totfelul de negrelă, tôte acestea cu prețuri forte moderate.	—